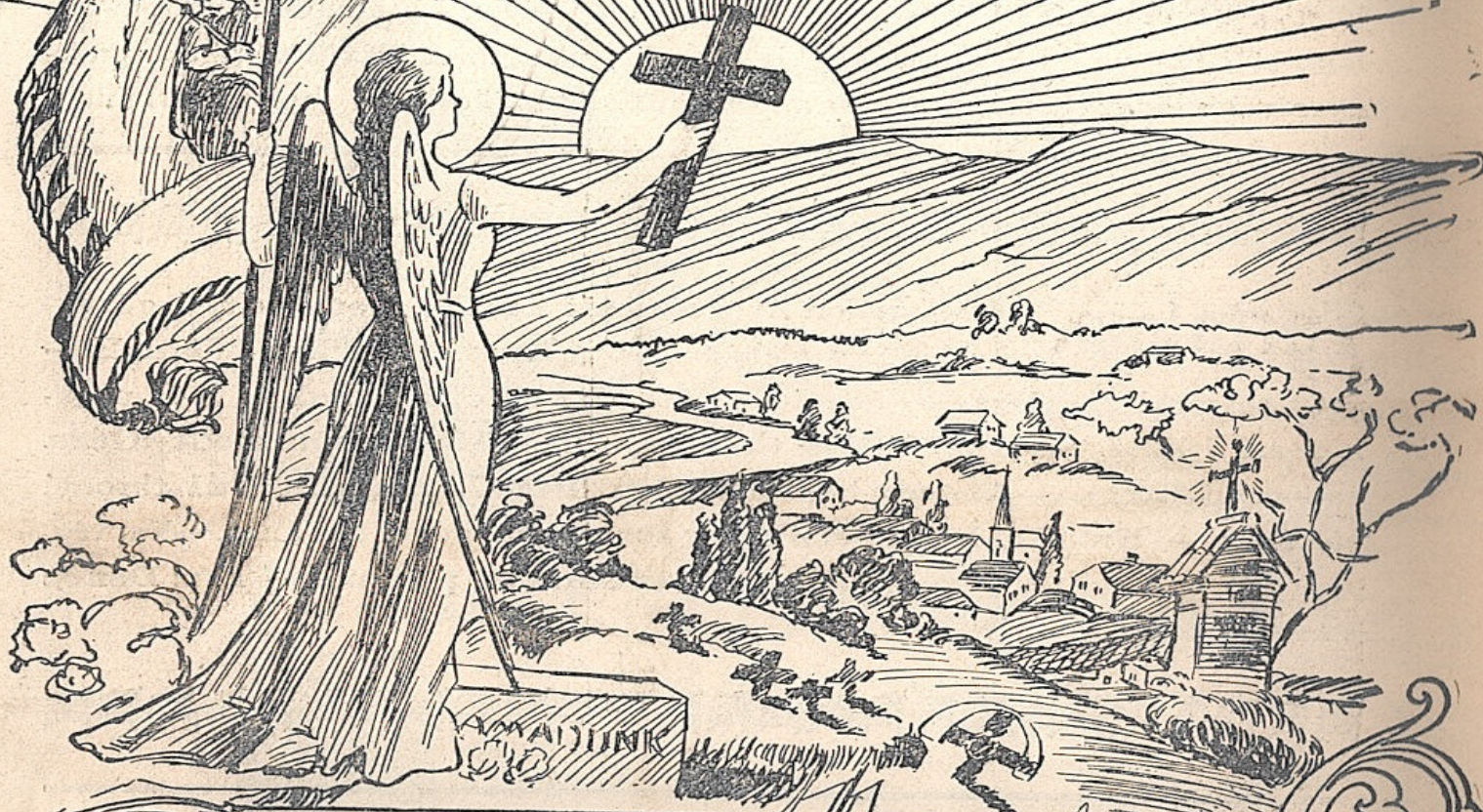

HAVNÁL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

36-ik szám.

1908 November 5.

„Szóból ért a magyar.“

A Hajnal olvasóinak elismerő nyilatkozataiból.

Folytatás

Takács Mihály, Toledó, O. Továbbra is nagy köszönettel fogadom és tiszteletben tartom a Hajnal lapocskát. — **Jenyo György**, Johnstown, Pa. Igen szeretem olvasni e lélekemelő kis ujságot, kívánom, hogy nagyra nőjön. — **Milics György**, Stockholm, Sask, Canada. Kérem a Hajnal című szép és jó ujságot cimemre küldeni. — **Csurpek Mihály**, Lorain, O. Kívánom a jó Istentől, hogy a mi Hajnalunkkal is úgy történjék, mint Üdvöztőnk 5 árpake-nyerével, azaz szaporodjék, de ne maradjon belőle, 5 kosárral, fogyjon el mind...

Tartalom.

A te haláloed. Irta **Kubek Emil** mahanoy city-i görög-katholikus plebános. — A fogas kérdés. Irta **Böhm Károly** newarki plebános. — Szivtől-Szivhez. Irta **Hoch Antal** O. S. B. pocahontasi lelkész. — Egy koldus története. Irta **Messerschmiedt Géza** passaici plebános. — Aki nem kap kegyelmet. Irta **Csizmadia Pál** throopi plebános. — Krónika. Irta **Csernitzky István** mc adooi plebános. — Naptár. — A pap és a misziz. Irta **Szuchy József** hazletoni plebános. — Kép: **Dénes Ferenc** monesseni plebános.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — **Bridgeport, Conn.** Blozson János, Serföző János. — **Cleveland, O.** Bodig József, Dósa Pál. — **Dayton, O.** Bartos János. — **Detroit, Mich.** Pálfi István. — **E. Chicago, Ind.** Farkas Kálmán. — **Chicago, Ill.** Csinoss János. — **Johnstown, Pa.** Juhász József, Medve József. — **Lorain, O.** Kiss Károly — **Lord, Md.** Bessenyei János. — **Mc Adoo, Pa.** Szalay Jenő. — **Mc Dowell, W. Va.** Bikreszt Pál. — **Passaic, N. J.** Kucsera János. — **Scranton, Pa.** Ságghi Lőrinc. — **South Bend, Ind.** Koczán János. — **South Betlehem, Pa.** Konyár János. — **Throop, Pa.** Kovács Sándor. — **Toledo, O.** Danykó József, Székely Bálint. — **Torrington, Conn.** Kiss Károly. — **Trenton, N. J.** Gura Dániel, Szmoliga Béla. — **W. Hazelton Pa.** Képes József.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában.
One Year - egy évre \$1.00.
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60.

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

A te haláloed.

Irta **Kubek Emil** mahanoy city-i (Pa.) gör, kath. plébános.

Te föld sarából gyúrt ember, ne számits hosszú életre, ne bizakodjál el, ne terjeszkedjél oly nagyon itt alatt, mintha örökké élned és itt maradnod kellene, mert: „Minden test széna és minden ő dicsősége, mint a mezei virág: megszárad a széna és elhull a virág, ha az Úr szele ráfúval.“ (Izaiás 40,6.)

Életed éveinek elrejtett számát a te Urad Istened születésednél már megszabta és a te szived éjjel-nappal számlálja ez időt dobogásával, oly szorgalommal, mi t ha már a vége felé közelednék és számlál gyorsan, nagyon is sebesen s a mint már a végső dobbanáshoz közeledik, lussúdik esőndesen, mint a vashámor nagy kalapácsa, ha a hajtókerék vizét levezették . . . és még egyszer . . . és most még egyszer . . . és most soha . . . ah soha többé. **Készen vagy-e már ez utolsó dobbanásra,** hiszen: „azt a napot, vagy órát senki sem tudja, a mennyei angyalok sem . . . hanem az Atya.“

És mi lesz veled, ha a halál felmondja neked a szálást testedben és e föld színén? Ha az orvos aggódó és reménytelen arccal áll meg előtted; ha szeretteid könnyből zavart, kipirosodott szemein észreveszed, hogy kívül

sirtak . . . ha nőd, férjed, anyád, vagy más valaki imi-
gyen kezd hozzád szólani s reszkető hangjáról kiérzed,
mily küzdelmébe kerül, hogy el ne sirja magát: Te Pé-
ter, — vagy a hogy hívnak — nem ártana, ha elhivnók
a tisztelendő urat s ellátatnád magad, hisz attól nem
halmeg az ember! — Ha lábad, vagy kezéid dagadnak?
Ha siró nőd, vagy férjed avagy gyermeked mind gyak-
rabban igazgatja lábaidat, mintha tapogatná őket, hi-
degek-e már teljesen és hangja mind gyakrabban meg-
csuklik? Ha szomszédod, kivel rég haragban élsz, kéret-
lenül, magától jó ágyadhoz, kezét nyújtja neked, és azt
mondja: Kedves szomszéd bocsáss meg nekem, ha meg-
bántottalak, én neked szivemből megbocsátok? Midőn,
egy harapás nem sok, de annyit sem birsz már lenyel-
ni — ? Midőn tudód eddig soha nem hallott hangon si-
vítvazörög — ?

. . . Akkor nehéz és sötét halálgondolatok támad-
nak fel lelked mélyéből, szivedet aggodalom fogja el, le-
győzhetetlen, marcangoló félelem ejt hatalmába, majd
tehetetlen nyomorúságod érzetében s végtelen iszonyod-
ban önmagad fölött siránkozhatnál, hogy el kell válnod
ez édes élettől, a nap ragyogásától, a föld örömeitől,
javaitól, a szeretett hitvestárstól, a kedves gyermekek-
től, a fájdalom alatt vonagló szülőktől . . .

Oh kersztény lélek! Még ha csak ez volna! De nem ez
a legnagyobb kín. A föld örömeitől való elváláson még
csak megnyugodnék a lélek. De egy rettenetes gondolat,
mint egy irtóztató rém áll elibéd, mit emberi szó így fe-
jez ki:

Örökkévalóság, ítélet! . . .

Igen ez várakozik rád . . .

Oh mily boldog, aki készen áll-e percre! **Aki Isten
kegyelmében kimúlva kerül az Ő itélő széke
elé!** És te? Gondolkoztál már erről? Vagy azt hiszed te
ki fogod kerülni? . . . Szeresd az Istent, tartsd meg pa-
rancsait, kerüld a bűnt és halálod boldog leszen.

A fogas kérdés.

Pünkösöd után 22-ik Vasárnapra.

Irta: Böhm Károly

A mint látjuk az Úr Jézushoz minden rendű és rangú emberek járultak. Ifjak, öregek, egészségesek, betegek, igazak, bűnösök, szegények, gazdagok — sőt farizeusok és irástudók is. Ez utóbbiakat azonban koránsem nemes szándék vezette; míg amazok az Úr Jézustól üdvös tanítást, testi lelki gyógyulást, vigasztalást, bűnbocsánatot, áldást kértek, vártak és kaptak, addig az irástudók és farizeusok vagyis az „uri osztály” csak azért járult Jézushoz, hogy minden mozdulatát — szavát kikémleljék, hogy öt valamely helytelenségen rajtakapják. Semmit nem kívántak ők mást, mint valami rosszat látni Jézustól, hogy aztán tőkét kovácsoljanak belőle s a nép előtt pelengérré állítsák.

A farizeus irástudók nem haltak ki. Ezek azok, kik, nem bánthatván Krisztus személyét, mert nincs köztük — az ő szolgálóinak rontanak, nekik igyekeznek gáncsot vetni, őket akarják megfogni. Az ördög ma, 2000 esztendő után — semmivel sem jobb, mint akkor volt. Bérencei tehát ma is ép úgy cselekszenek, mint akkor.

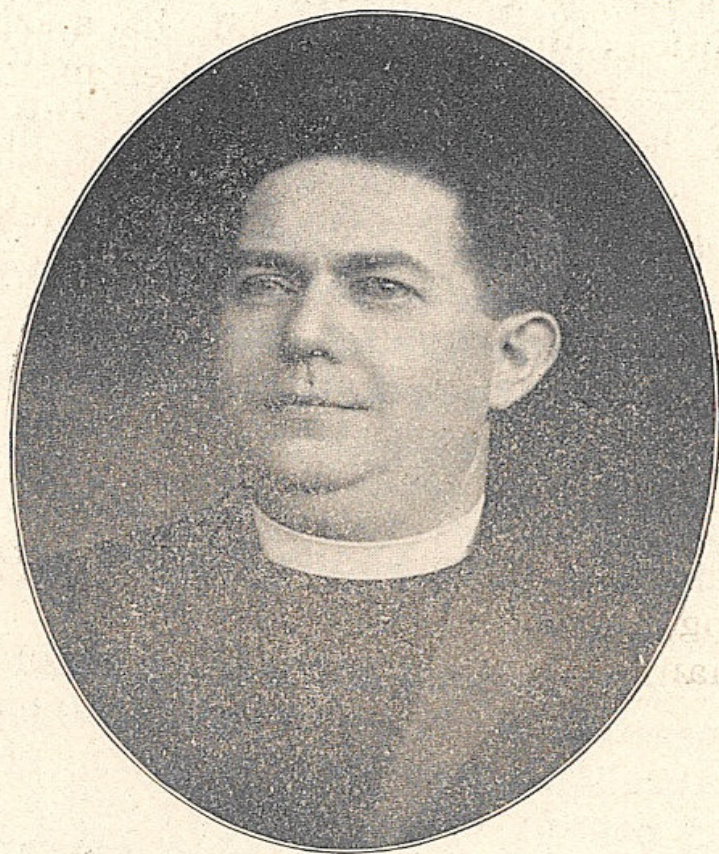
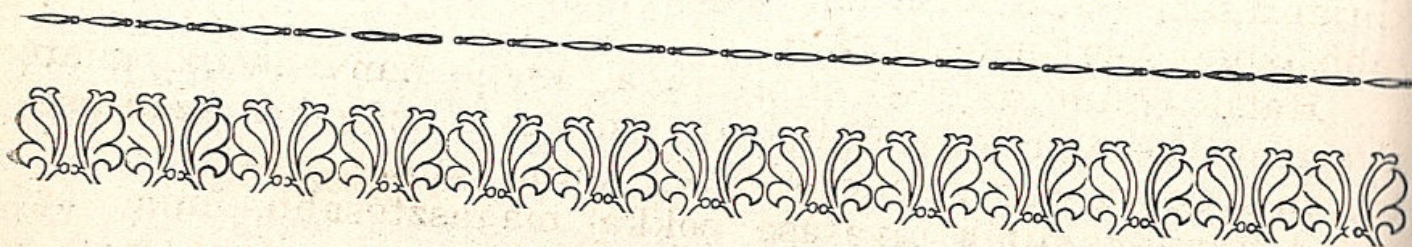
A jónak, amit Krisztus szolgálóinak látnak, nem örülnek, sőt annál jobban gyűlölik érte, de örömben a sárga földig leinrák magukat, ha látnák, hogy valami helytelent vagy rosszat cselekszik. És bezzeg, történjék csak ilyesvalami! Tyhü! Van akkor gezéresz! A piciny szunyogból szörnyű elefánt lesz. És mondom, ahogy gyűlölik a jóért, ha népét oktatja, vezeti a katolikus szent hitben, ha meg nem riad az ebek vonításától — ép úgy rontarak neki, ha hivatalbeli hanyagságon kapják: „itt van tessék, így teljesíti kötelességét.”

A mai szent evangéliumban olvassuk, hogy a farizeusok egy fogas kérdést eszeltek ki. Ezzel akarták Jézust megfogni. Szabad-e nekik, Ábrahám ivadékainak, Isten választott népének adót fizetni egy pogány császárnak? Ez volt a kérdés. De mikor Jézus e kérdésekre úgy megfelelt, hogy meccani sem tudtak, — nem tértek ám meg, hanem mint a leforrázott ebek távoztak. És noha Krisztus Urunk világosan megmondta nekik, hogy „adjátok meg a császárnak, ami a császáré”, Pilátus előtt mégis azul vádolták, hogy megtiltotts nekik az adófizetést.

Ez a tanulság, hogy tudniillik magát a Szentek Szentjét, a Megváltó Jézust is mennyire üldözték, mennyire szerették volna

láb alól eltenni, — ez a Krisztus szolgáinak vigasztalása. „A tanítvány nem nagyobb mesterénél. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak“, — mondá az Úr Jézus.

A mai evangéliumból azt is megtanúlhatjuk, hogy adót fizetni kötelesség. Az államot kormányozni, a társadalmi rendet fenntartani, a nép jólétét emelni, védelmezni pénz nélkül nem lehet. A túlságos adóteher ellen az az erősség, hogy a közönség olyanokat válasszon a törvényhozó testületbe képviselőül, kik az Istent félvén, émbertársukat becsülvén képesek és akarják is az ország sorsát igazságosan és üdvösen vezetni.

Dénes Ferenc monesseni (Pa.) plebános.

SZÍVTÓL-SZÍVHEZ . . .

— Őszinte szó az amerikai katolikus magyarokhoz. —

Irta Hoch Antal O. S. B.

Folytatás.

6. A keresztségről.

Nem lehet eléggé elítélni azon szülők hanyagságát, akik gyermekeik keresztelését sokáig halogatják. Keresztény katolikus szent hitünk tanítása szerint a keresztség nélkül kimúlt gyermekek soha sem látják meg az Isten színét, habár a pokol kínjaira sem kárhoztatnak. A keresztség a legelső és a legfontosabb isteni kegyelem forrása.

Halálos bünt követ el az az anya, kinek hanyagsága miatt gyermeke kereszteleetlenül hal el — ide nem számítva azon esetet, melyben a teljes lehetetlenség forog fenn.

A keresztszülők hivatása sokkal magasztosabb, mint azt gondolnók. Az ő kötelességük felügyelni és utána nézni, hogy a gyermek a katolikus hitben neveltessék, ha a szülők ezt elhanyagolnák vagy elhalálkozásuk következtében már nem tehetnék. Ebből következik, hogy csakis olyanok lehetnek keresztszülők, akik maguk is jó, gyakorlati azaz hitük szerint élő katolikusok.

Fájdalom, a keresztszülőket sokan emberi tekintetekből válsztják; nem arra néznek, hogy gyermekük üdvösségét ez által is biztosítsák, hogy az Egyház parancsainak eleget tegyenek, hanem arra, hogy Mihály bácsi meg ne haragudjék, vagy talán arra, hogy innen vagy onnan „kinéz valami.”

Hogy lehetnének „nem katolikusok” vagy rossz katolikusok jó keresztszülők? Az ilyenek, midőn a keresztszüleséget elvállalják — olyasvalamire kötelezik magukat, amit nem tehetnek a nélkül, hogy saját hit-elveiket fel ne adják — vagy ha rossz katolikusok, hanyagságuk miatt nem fognak megtenni.

— Folytatjuk. —

☞ TÁRCA. ☞

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Folytatás.

egyven esztendő telt el a leirt események óta. Ismét Párisban vagyunk . . .

Az egyik templom főajtájánál egy ősz koldús vonja magára figyelmünket. Ha közelebb lépünk és szóba állunk vele, azonnal tisztába vagyunk, hogy ez a koldus valaha jobb napokat láthatott. Ezt árulja el egész megjelenése, mozdulatai, beszéde, főképp ruházata, mely már kopott és rongyos ugyan, de nagyon előkelő tulajdonosra vallott. Minden érdekes tulajdonságai mellett az volt mégis a legérdekesebb, hogy huszonöt álló esztendeje ott lehetett őt látni a templom ajtajánál, **de a templomba soha be nem lépett.** Ott állott ő ugyanazon a helyen, ugyanazsn a kövön 25 hosszú esztendő minden reggelén, tehát 9125 nap közöl egyet sem mulasztott el. A kö már jó mélyen kikopott; akik iskolásgyermekkorukban látták őt — felcseperedtek — felnöttek, — az öreget mindig ott látták, amint hosszú száraz kezeit alamizsnáért nyújtja a templom látogatói elé . . .

Ő amolyan „hivatalos koldúsa“ volt ennek a szentegyháznak. Noha senki sem tudta ki ő, honnan jött, mert erről nem beszélt senkinek, — a templom plébánosa példás magaviseleteért megengedte neki, hogy Páris ezen egyik legnevezetesebb templománál koldulhasson.

Most is ott áll az öreg. A harmadik harangszónál megjelenik a plébános. Olyan 50-54-es lehet — erősen szürkülő hajjal. A templom ajtajához érve az ősz koldushoz fordul s pár vigasztaló szó után egy pénzdarabot csusztat a markáta. Ez volt a mi koldusunk rendes és biztos alamizsnája reggelenkint. A plébános különös vonzalmat — szeretetet érzett ezen koldús iránt. És habár több mint 25 esztendeje lelkésze e templom hiveinek, ő sem tudott meg semmit a koldús életéből.

Kezdődik a szent mise. A szent hajlékot a buzgó hívek éneke töltötte be, amelyet az orgona méltóságos szép hangja kísért. A koldús megfordúl s a félig nyitott ajtó nyílásán keresztül oda szegezi szemeit az oltárra, melyen most mutatják be a legfelségesebb áldozatot . . . A színes ablaküvegeken megtört napsugarak fénye, a gyönyörű oszlopok hosszú árnyéka, az a bizonyos megnevezhetetlen — majdnem túlvilági — boldog érzet, amely

egy ilyen katolikus templomban uralja a sziveket, a virágözönben úszó szent oltár, a diszes ruhába öltözött pap, az égfelétörő tömjénfüst, a hivek egy — szívből — lélekből fakadó lelkes éneke — együttvéve oly kép, oly érzelem, mely felmelegíti, felhangolja a leghidegebb szívet . . .

A mi koldusunk is meg van hatva. Beesett szemeiből sűrű könnyek folydogálnak ráncos arcára . . . De hiszen ő megszokhatta ezeket. És mégis sír . . . Ismerősei azt mondják, hogy a szent mise alatt mindig sír az öreg . . . Miért? — Hiszen épen örülnie kellene, hogy bár elrejtve — mégis láthatja az Úr Jézusát . . . így mondják az ő koldús társai . . . Vagy valami szerencsétlenség vagy valami nagy bűn nyomja lelkét . . .

A hosszú évek után mégis jött egy olyan rap — mert jönnie kellett — melyen az ősz koldús nem jelent meg a templom ajtajánál. Hiába keresték a hivek, hiába kereste ott maga a plebános . . . Nem volt ott többé. Hová lehetett? . . . Koldús-társai nem sokat törődtek vele. Jobb lesz a „biznisz“ morderék magukban, persze franciául. De nem így a plebános, ki már megszokta és megszerette az öreget. Ő sajnálta őt. Hol lehet? Talán beteg? Kiküldte hát embereit, hogy kutassák fel az öreg koldús lakását, mert meg akarja látogatni.

— Folytatjuk. —

Aki nem kap kegyelmet.

Midőn pfalci Rupert, Cseh Vencel ellenében az 1400-ik évben német császárnak megválasztatván, Speier városában bevonulását tartá, mint minden új császár választása alkalmával szokásban vala, Rupert előtt is nagy számban jelentkeztek olyan egyének, kik valamely büntény miatt a birsdalomból száműzve valának. A császár megvizsgáltatván a kérelmezők ügyét, kitűnt hogy egyikük, és pedig éppen Speier városának egy tekintélyes polgára többszörös istenkáromlás miatt volt a száműzés küntetésével sújtva. A császár erről értesülvén ezen emlékezetes szavakat mondta: „Mindenkinek bocsánatot és kegyelmet adok, csak istenkáromlónak nem; mert a többiek csak emberek ellen vétkeztek, de ez magát Istent támadván meg, a lehető legsúlycsabb felségsértést követte el!“

Csizmadia Pál.

KRÓNKA.

@ **South Betlehem, Pa.** **Várlaky Sándor**, a south-betlehemi hivek lelkes plebánosa, a keresztény politika, — társadalmi és hitélet buzgó harcosa, a keresztény katolikus hírlapirodalom fáradhatatlan munkása — október hó 25, 26 és 27-én tartotta híveivel a szokásos 40 órai ájtatosságot a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletére. Az ünnepek koronája volt a kedőn, 27-én este tartott fényes istentisztelet. 12 vidéki plebános vett részt a gyönyörű szertartásokon.

⌘ **Wallingford, Conn.** **Magyar Jánosné** a wallingfordi hivek nevében — szép levél kíséretében mond forró köszönetet a Hajnal utján **Madár János** bridgeporti plebánosnak ama szives buzgalmaért, hogy a wallingfordi hiveket — dacára nagy elfogultságának — ismételten meglátogatta — a lelki atya nélkül szükdő hiveket a szentmise, szent gyónás — prédikáció kegyelmeiben részesítette. „Óh bár jönne, minnél többször ami lelkipásztorunk — így szól a levél — hogy ebben az idegenben támasz nélkül ingadozó hiveit megerősítse.“ — Most már én beszélek, a Hajnal szerkesztője. Igazán kicsordultak a könnyeim, mikor e szegény nő levelét olvastam. Istenem! hány ezer katolikus magyar van itt szétszórva ebben a nagy Amerikában, messze egymástól, messze — templomtól . . . mindentől ami igazán nemes felemelő, üdvösséges . . . és boldogok, ha egyszer szent misét hallgathatnak és az Isten igéjét édes anyanyelvükön hallgathatják. — És hány szervezett magyar hitközség van már Amerikában, melynek temploma, papja van! És mégis . . . — mégis . . . hányan vannak, akik, ha mindjárt a tözsomszédságban laknak is — hallani se akarnak hitközségről — templomról . . . Igaz az Úr Jézus szava: „sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.“

(m.)

£ **Isten uja.** Borzalmas halállal mult ki egy protestáns prieser a filippini szigetek Bangued nevű városában. Amikor ott a szeptemberi kolera járvány legerősebben dühöngött, a katolikusok könyörgő körmenetben kérték Szent Rókus égi segedelmét. Blancaflór Vilmos odavaló predikátor ugyanazon estén vadul kelt ki saját hivei előtt ez ártalmatlan ájtatosság ellen, melyet papi találmányak nevezett el. Nehány órával később ő rajta is ki-

tört a **kolera** ! Rettentő kínjai közben meglátogatta őt Florentin Mihály katolikus pap, hogy vigaszt és segédelmet nyújtson neki. A szerencsétlen azonban mindezt vissza utasította. Reggel felé meghalt.

Amerika szentje. Régóta folyik már a tárgyalás a pápai udvarban Joques Izsák jezsuita atyának szentté avatása ügyében. E hőslakú férfiú 250 évvel ezelőtt nagy területet járt be Észak-Amerikában, hogy a pogány indiánusokat Krisztus Urunk hitére térítse. Egyik missziója alkalmával a Mohawk-indiánok kegyetlenül megölték. A mint ő szentsége X. Pius pápa a minap végighallgatta ezt a történetet, hogy mily irtóztató kínzások közt s mily bátor lélekkel szenvedett vértanú-halált e csodás életű jézustársasági atya, elrendelte, hogy Cretoni bíboros minél előbb járjon végére e szentté avatás ügyének, azután meg ily felkiáltásban tört ki: „Bizony nagy okunk van a röstelkedésre, a midőn látjuk, mily kicsinyekké törpülnek a mi aprólékos bajaink e nagy férfiú hitével és jámborságával szemben.” Cs.I.

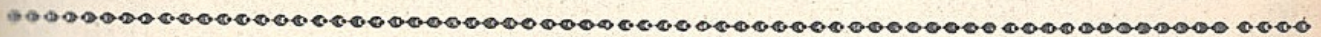
Az emberek nem származnak a majmoktól, de fonák nevelés által azokká lesznek.

*

Nagyobb hős az, ki magát, mint aki ellenségeit legyőzi.

*

Az erdei fák és virágok mily szépen és mily békességben megélnék egymás mellett a jó anyaföld kebelén; az emberek pedig csak a föld alatt férnek meg egymás mellett békében.

	<h1>N A P T Á R.</h1>	
--	-----------------------	--

November 8. Vasárnap. Pünkösöd után 22-ik Vasárnap. Boldogasszony Oltalma. — Szent Itta Grófnő hitvalló.

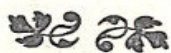
November 9. Hétfő. Szent Tivadar vitéz és vértanú. Máglyán halt meg.

November 10. Kedd. Avellinói szent András, hitvalló.

November 11. Szerda. Szent Márton püspök.

November 12. Csütörtök. Szent Jámbor hitvalló.

November 13. Péntek. Szent Kosztka Szaniszló hitvalló.
November 14. Szombat. Szent Bricius túrszi püspök. — Szent
Jukundus vértanú.

A pap és a „misziz“.

Ez kéne nektek mi, cucilista trombiták? Hej, micsoda cifra dolgokat lehetne ilyen cím alatt megírni! Mi? Itt azonban másról van szó.

Itt Amerikában egy farmos plézen templomot akartak építeni a jóra való hívek. Kiment a pap kollektálni. Útközben betért Büfög Fridolinnéhoz is, akinek igen szép farmja volt. Ilyen párbeszéd fejlődött ki közöttük:

Pap: Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Büfögné: Ehun la! Hát maga hun jár ere pap létire?

Pap: Elmondja, mi járatban van, hogy az Isten dicsőségére emelendő szentegyházra kollektál és hogy a misziz is vegyen részt családotúl a nemes munkában, stb.

Büfögné: Hagyjon nekem békét. Nekem nincs szükségem semmiféle templomra. Nem lopok, nem hazudok, nem gyilkolok. Nincs bűnöm. Templom nélkül is menyországba jutok.

Pap: Van magának tehene misziz?

Büfögné: Súr, hogy van. Mi köze hozzá?

Pap: Csak azt akarom mondani, hogy a maga tehene is van olyan becsületes, hogy nem lop nem hazudik, nem gyilkol, akkor hát az is a menyországba jut. Gratulálok a társasághoz.

Büfögné: (Gondolkozik, aztán megszégyenülve nyitja ki a ládafiát. Egy dollárkát nyom a pap kezébe.) — „Itt van. Ne gondolja ám, hogy én rossz katolikus vagyok!“

Pap: A világért sem. Ismerem én már a „jó katolikusok“-at.

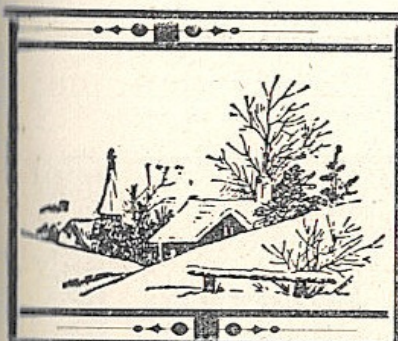
Szuchy József.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cím: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt :

.....

Az forduljon ezen címhez

...Cortland G. Van Winkle architect...
 National Bank Bldg, 43 és 44. sz. terem Passaic, N. J.
 16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR, „SZENT ISTVÁNHOZ“

.....Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám...

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorceppék, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely a **köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N.J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eléget. **Köcsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részé-
re, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar
::: ellen :::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Köcsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjelnappal kaphatók. - **Telefon: 396. L. 1.** Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

.. .. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J.

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190--192 Second Street, Passaic, N. J....
A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztes ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök. JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.
Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.
— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —
Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhalvaló „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendei amerikai lekipásztorkodásom alatt 2900 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves ma-

gyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot --- mondhatnám --- egéskönyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

H A J N A L.

No. 36. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

Nov. 5. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben